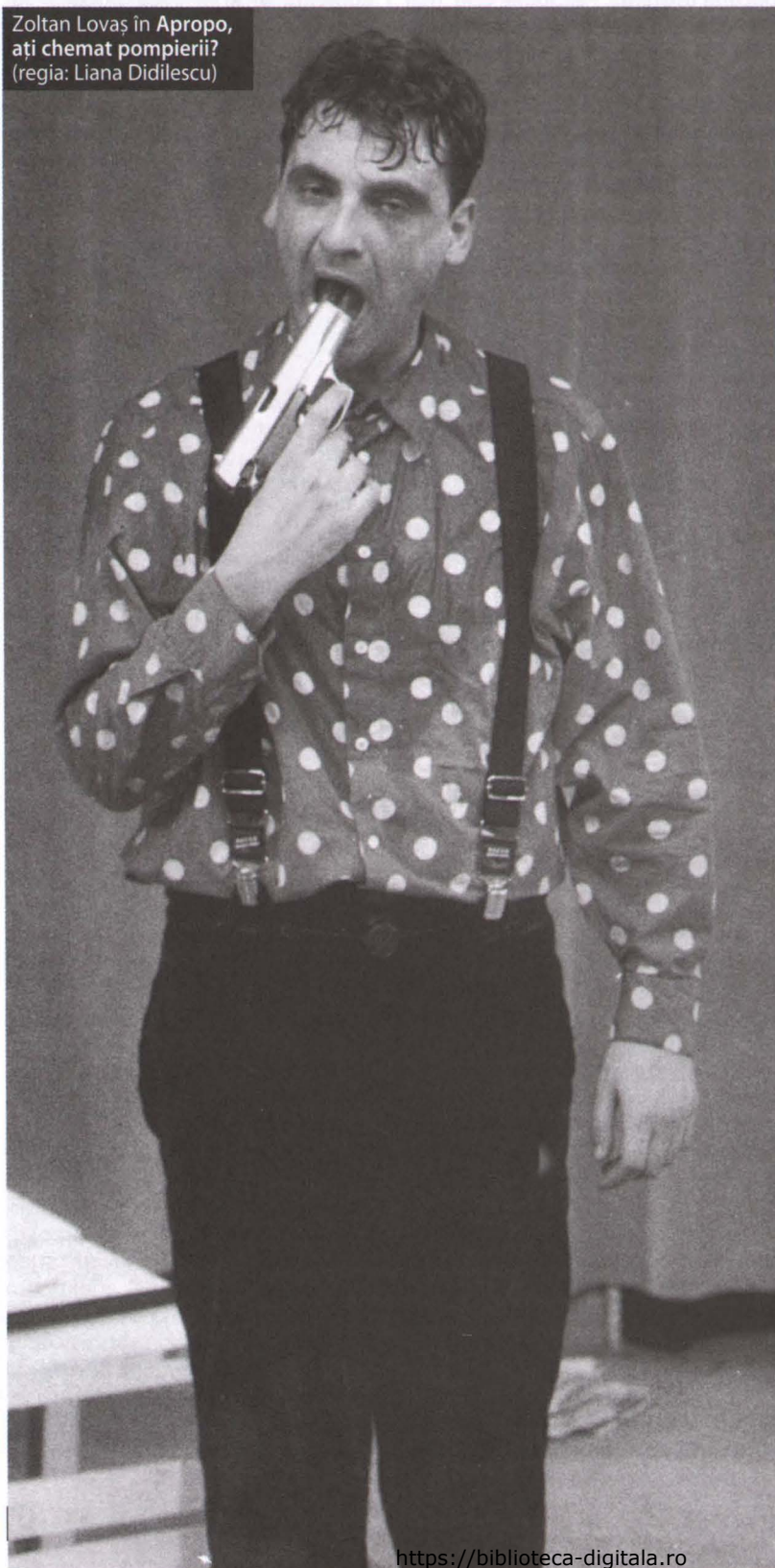

Am descoperit un actor

Zoltan Lovaş în *Apropo, ați chemat pompierii?*
(regia: Liana Didilescu)

Teatrul de Stat din Arad își dorește să permanentizeze o inițiativă: aceia de a invita periodic, la sediu, presa bucureșteană, poftită să vadă ce e mai onorabil într-o stagiune. Pentru început, au fost trei spectacole într-o singură zi: două recente, unul mai vechi. Ce am descoperit? În afară de efortul considerabil și admirabil al instituției de a se confrunța cu alte opinii decât cele locale, un actor: pe Zoltan Lovas, care a absolvit A.T.F. în 1995, la clasa profesorului Mircea Albulescu. Este o achiziție valoroasă a Teatrului de Stat (chiar dacă datează de cinci ani), deci așteptăm să-l vedem cât mai des, de acum încolo.

Personajul lui Zoltan Lovas poate fi un clown stilizat, al zilelor noastre: nu are nas roșu, dar e îmbrăcat într-o cămașă cu buline și o pereche de pantaloni destul de largi și scurtați deasupra gleznelor. Ce este histriionul altceva decât un clown, și trist, și vesel, care trăiește pe scenă ca să ne arate că e talentat, că știe să cânte, să danseze, să facă tumbe și să cadă fără să se lovească? Cam asta face eroul din *Apropo, ați chemat pompierii?* (după *Telegrama* de Aldo Nicolaj), *one-man-show* conceput și regizat de Liana Didilescu. Dincolo de povestea din text, spectacolul pare croit exact pe măsura lui Lovas. Un actor care are voce bună, vorbește clar (normalitatea a ajuns lucru de mirare), are timbru plăcut, se mișcă în pași de dans cu ușurință și e arătos. Mai mult, are priză la public (e adevărat, sala face parte din acțiune: producția se joacă la Studio și are ca leit-motiv o întrebare pe care actorul o adresează, din timp în timp, spectatorilor: "Cât e ceasul?").

Ce am mai văzut la Arad? Pe multe de șuriu de George Astaloș, în regia lui Sabin Popescu. Montarea este gândită pentru Clubul "Frontiera" (un fel de "Green Hours" al Aradului), unde se și desfășoară, pe spațiul liber dintre rândurile de mese. Combinația dintre monoloagele mai importante ale lui Hamlet și istoria unui fante de mahala,

Gigi din "Traian" (Doru Nica), este destul de nepotrivită chiar și pentru o multime peștrită, de cărciumă: limbajul și dilemele lui Hamlet (Călin Stanciu) sunt prea... cu pretenții, în timp ce argoul de "pușcăriaș" (apropo, spectacolul se mai joacă și într-o închisoare) e haios, dar uneori ininteligibil. Producția are un păcat capital (în afară de rezultatul, neomogen, al celor două texte și situații aflate la antipod): se petrece paralel cu spectatorii; face abstracție de ei; îi ignoră total. Ne aflăm, doar, la un pahar cu bere. Oamenii vor să fie băgați în seamă, măcar aici. Sunt sigură că într-un asemenea cadru ar fi avut mai mult succes *one-man-show*-ul lui Zoltan Lovas.

Singura reprezentare pe care am urmărit-o în sala mare a teatrului a fost **Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte** de Eduard Covali, regizată de Ștefan Iordănescu, o premieră a stagiunii trecute. Dramatizarea și spectacolul sunt mai curând pline de ritualuri și obiceiuri din moși-strămoși decât de acțiune. Deși sala era plină de adolescenți, după murmurul și zumzetul permanent nu părea că aceștia ar fi interesați de o poveste care în primul rând pe ei, aflați mai aproape de vârsta basmelor, ar fi trebuit să-i incite. Apoi, nu am înțeles de ce, spre exemplu, Dorde (Costin Găvază), Făt Frumosul, se zvârcolea pe jos, aproape tot

timpul, fără vlagă. În altă ordine de idei, l-am remarcat pe Ioan Peter (Murgu) care inviorea atmosfera ori de câte ori cânta. Gândindu-mă la cele trei producții, fiecare cu propria categorie de public, îmi spun că, în afară de un program managerial adecvat, șansa Teatrului de Stat de a se face indispensabil arădenilor și cunoscut în București este tocmai comunicarea. Ce își dorește prezumtivul ocupant al scaunului din stal? Propun ca obiectiv (evident, fără concesii făcute gustului îndoielnic), sloganul "spectatorul nostru, stăpânul nostru".

Mirona Hărăbor

Transformarea

în poveste...

Cinci "podari" de vârste diferite (Cătălin Naum - profesor, regizor, dar mai ales sufletul dintotdeauna al Teatrului "Podul", Iosif Herța - compozitor, Eugen Drăghin - actor, de astă dată, însă, în ipostază de dramaturg, Dragoș Bucur - actor, acum în calitate de coregraf, Andreea Bucur - studentă la Scenografie) s-au întâlnit la Focșani pentru a zămisli, împreună cu actorii Teatrului Municipal din localitate, un spectacol pentru cei mici, intitulat *Licuriciul*. Sau poate că nici nu trebuia să se

numească spectacol, constituind mai mult o "călătorie" către deslușirea unor taine ale artei teatrului și, mai ales, a unor modalități de lucru - pentru artiștii focșăneni, către regăsirea unui trecut, poate socotit pierdut - pentru "podari", către descoperirea adevărului, binelui, modestiei... - pentru public. Capătul drumului - adică reprezentarea - a însemnat, cu siguranță, împlinire pentru toată lumea, dar mai cu seamă pentru interpreți. Aceștia - și ei din generații diferite -

au fost "obligați" să se strecoare prin alveolele unui decor extrem de inkomod, alcătuit din un fel de colivie-labirint, cu mai multe niveluri, să cânte la tot soiul de instrumente, să-și sincronizeze fiecare gest, să rotească replicile ca pe niște pasaje muzicale; într-un cuvânt, să se supună unui antrenament serios, funcționând, până la urmă, toți ca unul. Și totul trebuia să se transforme în poveste.

Marinela Țepuș

Bacău

Dublu directorat

Cu ce te poți alege în urma unei singure zile de festival, mai ales că pentru asta ai părăsit un altul, aflat la 60 de kilometri distanță? Cu destul de mult, dacă ai putere de discernământ! Întâi, am ajuns într-un loc necunoscut mie, așa că am avut prilejul de a întâlni chipuri noi. Pe urmă, am putut sesiza care este atmosfera. Destinsă, agreabilă. Gazda noastră, Calistrat Costin, director al Teatrului de Animație din Bacău (de puțină vreme, și director interimar al Teatrului Bacovia), era desăvârșit de amabilă. M-am simțit răsfățată, eu, cea "răpită" pentru o zi de la Piatra Neamț, spre a putea fi cât de puțin martoră și la Festivalul Național "Ion Creangă", al Teatrelor de Păpuși,

Marionete și Animație. Am primit fotografii, caiete-program, afișe ale manifestării. Am putut vedea două spectacole. Unul - **Stan Pățitu'**, dramatizare după Ion Creangă de Bogdan Ulmu (Teatrul de Păpuși "Puck" din Cluj) -, sprintar, realizat cu multă fantezie de către Bogdan Ulmu și jucat cu intensă bucurie, celălalt - **Făt-Frumos din lacrimă** de Al. T. Popescu după Mihai Eminescu, regia: Stelian Stancu (Teatrul "Gulliver" din Galați) -, mediocru. Dar lucrul cel mai important a fost, cred, faptul că am putut arunca o privire în "curtea" celor două teatre băcăuane. E adevărat, cu ajutorul directorului lor. Iată ce am aflat: